

Suvestinė redakcija nuo 2019-07-01 iki 2020-08-06

Nutarimas paskelbtas: TAR 2014-05-27, i. k. 2014-05714

Nauja redakcija nuo 2019-07-01:

Nr. [O3E-238](#), 2019-06-28, paskelbta TAR 2019-06-28, i. k. 2019-10553

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ENERGETIKOS ĮMONIŲ REGULIUOJAMOS VEIKLOS PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2014 m. gegužės 26 d. Nr. O3-140
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36⁴ straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16-1, 19, 19-1, 22, 23, 24-1, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34-1, 36, 37 straipsnių pakeitimo ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašą (pridedama).

Komisijos pirmininko pavaduotojas,
laikinais vykdantis Komisijos pirmininko funkcijas

Darius Biekša

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos

2014 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. O3-140

(Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos

2019 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. O3E-238 redakcija)

ENERGETIKOS ĮMONIŲ REGULIUOJAMOS VEIKLOS PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja energetikos įmonių veiklos, kuri yra reguliuojamoji, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – reguliuojama veikla), patikrinimų tvarką. Aprašo nuostatos *mutatis mutandis* taip pat taikomos atliekant geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų reguliuojamos veiklos patikrinimus. Aprašo nuostatos netaikomos atliekant energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus.

2. Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimai atliekami, vadovaujantis Energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymu, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu bei Aprašu.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Energetikos įstatyme, Viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS PATIKRINIMŲ TIKSLAS, RŪŠYS, ATLIKIMO PAGRINDAI IR TRUKMĖ

4. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) veikla, susijusi su energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimais, planuojama ir atliekama, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 36² straipsnio 1 dalyje nustatytais principais.

5. Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai.

6. Planinis patikrinimas atliekamas pagal Tarybos pirmininko įsakymu patvirtintą metinį planuojamų atlikti energetikos įmonių (toliau – ūkio subjektas) reguliuojamos veiklos patikrinimų planą (toliau – patikrinimų planas).

7. Patikrinimų planas tvirtinamas kiekvieniems ateinantiems kalendoriniams metams ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 10 d. Patvirtintas patikrinimų planas, įskaitant ir Aprašo 8 punkte nustatyto planinio patikrinimo atlikimo termino pratęsimą, gali būti keičiamas tik Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu, esant Tarybos įgalioto darbuotojo teikimui. Patvirtintas patikrinimų planas ir jo pakeitimai ne vėliau kaip 3 darbo dienas nuo jų priėmimo skelbiami Tarybos interneto svetainėje.

8. Patikrinimo plane nustatytas planinio patikrinimo atlikimo terminas negali būti ilgesnis negu 9 mėnesiai. Šis terminas kiekvieną kartą gali būti pratęsiamas ne ilgiau kaip 6 mėnesiams. Terminų pratęsimų skaičius nėra ribojamas, tačiau planinis patikrinimas turi būti atliktas per objektyviai įmanomą kuo trumpesnę laikotarpį.

9. Planinio patikrinimo pirminis tikslas – surinkti ir įvertinti informaciją apie ūkio subjekto veiklą, taip pat suteikti jam metodinę pagalbą. Metodinė pagalba energetikos įmonės reguliuojamos veiklos patikrinimų metu neteikiama, jeigu jos teikimas trukdo siekti energetikos įmonių

reguliuojamos veiklos priežiūros tikslų, susijusių su teisės aktų reikalavimų laikymosi priežiūra, laikytis specialiuosiuose priežiūrą reglamentuojančiuose įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse įtvirtintų atitinkamai priežiūrai keliamų reikalavimų.

10. Patikrinimų plane nurodoma konkreti energetikos įmonė, kurios reguliuojamą veiklą planuojama tikrinti, planuojamos atlikti įmonės veiklos patikrinimo pradžios ir pabaigos datos.

11. Patikrinimų planas sudaromas, atsižvelgiant į:

11.1. Tarybos strateginiame veiklos plane numatytų atlikti patikrinimų skaičių;

11.2. anksčiau nustatytus teisės aktų pažeidimus reguliuojamos veiklos srityje;

11.3. vartotojų skundų dėl reguliuojamos veiklos skaičių;

11.4. kitas aplinkybes, dėl kurių atsiradimo galimas teisės aktų pažeidimų rizikos padidėjimas reguliuojamos veiklos srityje.

12. Atsižvelgus į Aprašo 11 punkte nurodytas aplinkybes, energetikos įmonės planiniam tikrinimui atrenkamos pagal šiuos kriterijus:

12.1. Taryba anksčiau nėra tikrinusi energetikos įmonės reguliuojamos veiklos arba ją tikrinusi daugiau nei prieš 2 kalendorinius metus;

12.2. pagal ankstesnių patikrinimų rezultatus ar esminius įvykius, turinčius ar turėjusius įtakos energetikos įmonių vykdomai reguliuojamai veiklai;

12.3. energetikos įmonės technologinis, finansinis ir vadybinis pajėgumas praėjusiais metais buvo įvertintas nepatenkinamai, taip pat jei energetikos įmonė turėjo ar turi finansinių sunkumų vykdyti savo įsipareigojimus;

12.4. yra gauta informacija iš valstybės ar savivaldybės institucijų ir įstaigų, įtarus, kad Tarybai buvo teikiama klaidinga informacija ar Tarybos reikalaujama informacija buvo pateikta neišsamiai;

12.5. teikiamose reguliuojamos veiklos ataskaitose padarytos klaidos turi įtakos kainų dydžio nustatymui ir (arba) 2 metus iš eilės nurodomos tos pačios klaidos, turinčios esminę reikšmę reguliuojamos veiklos ataskaitų teisingumui;

12.6. energetikos įmonei nustatytų bazinių kainų ar kainų viršutinių ribų galiojimo laikotarpis baigiasi tais pačiais kalendoriniais metais, kaip ir planuojamas atlikti tikrinimas.

13. Tvirtinant patikrinimo planą įvertinamas ūkio subjekto aptarnaujamų vartotojų skaičius ir galimų žalingų pasekmių mastas.

14. Vienu metu gali būti atliekami ne daugiau kaip du energetikos įmonės veiklos planiniai patikrinimai. Taryba ir kiti priežiūrą atliekantys subjektai, kurių priežiūros dalykas ir forma yra tarpusavyje susiję, gali atlikti bendrą dviejų ar daugiau priežiūrą atliekančių subjektų planinį patikrinimą, jeigu taip sumažėja priežiūros našta energetikos įmonei.

15. Neplaninis patikrinimas atliekamas Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu, esant Tarybos įgalioto darbuotojo teikimui.

16. Aprašo 15 punkte nustatytame motyvuotame sprendime nurodomas konkretus ūkio subjektas, kurio veiklą planuojama tikrinti, neplaninio patikrinimo atlikimo pagrindas, pradžios ir pabaigos datos, dalykas ir apskundimo tvarka.

17. Neplaninis patikrinimas atliekamas *mutatis mutandis*, taikant Aprašo 8 punkto nuostatas. Aprašo 8 punkte nustatytas terminas gali būti pratęstas tik Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu, esant Tarybos įgalioto darbuotojo teikimui.

18. Neplaninio patikrinimo tikslas – įvertinti faktus ar aplinkybes, dėl kurių buvo inicijuotas neplaninis patikrinimas.

19. Neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas:

19.1. gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą atlikti energetikos įmonės reguliuojamos veiklos patikrinimą ar kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymą;

19.2. turint informacijos ar kilus pagrįstiems įtarimams dėl energetikos įmonės reguliuojamos veiklos, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų;

19.3. siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti energetikos įmonės reguliuojamos veiklos ankstesnio patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai.

20. Gautas asmens anoniminis skundas dėl konkretaus ūkio subjekto veikos, tai yra veikimo ar neveikimo, gali būti laikomas pagrindu atlikti neplaninį patikrinimą tik tuo atveju, jeigu Tarybos pirmininkas priima sprendimą dėl asmens anoniminio skundo nagrinėjimo.

21. Neplaninis patikrinimas atliekamas ir tais atvejais, kai jo pagrindą nustato įstatymas ar kitas įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas.

22. Ūkio subjektas įstatymų nustatyta tvarka gali skusti Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą. Sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

III SKYRIUS

PRANEŠIMAS APIE PATIKRINIMĄ, TIKRINIMO KOMISIJOS SUDARYMAS, PATIKRINIMO SUSTABDYMAS, ATNAUJINIMAS IR NUTRAUKIMAS

23. Tarybos įgaliotas darbuotojas, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planinio patikrinimo pradžios, raštu informuoja ūkio subjektą, pateikdamas jam pranešimą apie priimtą sprendimą atlikti planinį patikrinimą pagal Aprašo 29 punktą, pateikia sprendimą arba patvirtintą jo kopiją, nurodo dokumentų, kuriuos ūkio subjektas privalės pateikti Tarybos įgaliotiems darbuotojams, sąrašą ir šių dokumentų pateikimo terminą (jeigu tokių dokumentų yra).

24. Planinis patikrinimas pradėdamas pagal Aprašo 29 punktą priimtame įsakyme atlikti planinį patikrinimą nurodyta data ir baigiamas ne vėliau, nei jame nurodyta data. Pratęsus atitinkamo planinio patikrinimo atlikimo terminą pagal Aprašo 8 punktą, Tarybos įgaliotas darbuotojas (darbuotojai), atliekantis (atliekantys) atitinkamą planinį patikrinimą, pateikia ūkio subjektui Tarybos pirmininko motyvuotą sprendimą pratęsti patikrinimo plane nustatytą planinio patikrinimo atlikimo terminą arba patvirtintą jo kopiją.

25. Tarybos įgalioti darbuotojai, pradėdami ūkio subjekto neplaninį patikrinimą, raštu informuoja ūkio subjektą, pateikdami tikrinamam ūkio subjektui priimtą Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotą sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą pagal Aprašo 29 punktą arba patvirtintą jo kopiją, nurodydami dokumentų, kuriuos ūkio subjektas privalės pateikti Tarybos įgaliotiems darbuotojams, sąrašą ir šių dokumentų pateikimo terminą (jeigu tokių dokumentų yra). Siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei ar kitų asmenų interesams arba aplinkai atsiradimui, atskiras informacinis pranešimas apie priimtą sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą ūkio subjektui gali būti nesiunčiamas.

26. Pratęsus atitinkamo neplaninio patikrinimo atlikimo terminą pagal Aprašo 17 punktą, Tarybos įgaliotas darbuotojas (darbuotojai), atliekantis (atliekantys) atitinkamą neplaninį patikrinimą, pateikia ūkio subjektui Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotą sprendimą pratęsti neplaninio patikrinimo atlikimo terminą arba patvirtintą jo kopiją.

27. Patikrinimai atliekami, vadovaujantis patikrinimų planu ir Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens sprendimu atlikti planinį ar neplaninį patikrinimą.

28. Atlikti patikrinimus turi teisę Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens įsakymu paskirti Tarybos administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – Tikrinimo komisija).

29. Įsakyme nurodomas tikrinamos energetikos įmonės pavadinimas (fizinio asmens – vardas, pavardė; juridinio asmens – įmonės pavadinimas), kodas (fizinio asmens – asmens kodas, jei toks yra; juridinio asmens – įmonės kodas), fizinio asmens arba juridinio asmens adresas, jei yra išduota Tarybos licencija ar leidimas, taip pat nurodoma licencijos ar leidimo išdavimo data, rūšis ir numeris, tikrinimo tikslas, tikrinamas laikotarpis (jei toks yra), Tikrinimo komisijos vadovo ir narių pareigos, vardas ir pavardė, jų įgaliojimai, Tarybos pasitelkti specialistai ir (ar) ekspertai, jų vardai ir pavardės, audito įmonės, kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, su kuriais Taryba yra sudariusi sutartis ir kurių paslaugomis naudosis patikrinimo metu, patikrinimo pradžios ir pabaigos laikas,

preliminarus dokumentų sąrašas, kuriuos energetikos įmonė turi pateikti Tikrinimo komisijai (jeigu tokių dokumentų yra).

30. Pakeitus Aprašo 29 punkte nurodytą įsakymą, Tarybos įgaliotas darbuotojas (darbuotojai), atliekantis (atliekantys) patikrinimą, pateikia ūkio subjektui Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens sprendimą pakeisti įsakymą arba patvirtintą jo kopiją.

31. Planinis patikrinimas, esant Tarybos įgalioto darbuotojo teikimui, Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu sustabdomas, kai nustatoma, kad vienu metu atliekami daugiau kaip du to paties ūkio subjekto veiklos planiniai patikrinimai. Sustabdžius patikrinimą, Tarybos įgaliotas darbuotojas (darbuotojai), atliekantis (atliekantys) planinį patikrinimą, pateikia ūkio subjektui Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotą sprendimą sustabdyti planinį patikrinimą arba patvirtintą jo kopiją.

32. Sustabdžius planinį patikrinimą, jokie patikrinimo veiksmai nėra atliekami. Išnykus sustabdymo pagrindui, Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotu sprendimu, esant Tarybos įgalioto darbuotojo teikimui, patikrinimas atnaujinamas. Atnaujinus planinį patikrinimą, Tarybos įgaliotas darbuotojas (darbuotojai), atliekantis (atliekantys) planinį patikrinimą, pateikia ūkio subjektui Tarybos pirmininko ar jo įgalioto asmens motyvuotą sprendimą atnaujinti planinį patikrinimą arba patvirtintą jo kopiją.

33. Planinis ar neplaninis patikrinimas nutraukiamas, kai nustatoma, kad:

33.1. tikrinamas ūkio subjektas yra likviduotas;

33.2. ūkio subjekto planinis ar neplaninis patikrinimas tuo pačiu pagrindu bei dėl to paties dalyko jau buvo atliktas ir dėl jo rezultatų Taryba yra priėmus sprendimą;

33.3. dėl objektyvių aplinkybių patikrinimas negali būti tęsiamas ir (ar) užbaigtas.

IV SKYRIUS TARYBOS TEISĖS

34. Atlikdama patikrinimus, Taryba turi teisę:

34.1. pagal Energetikos įstatymo ir kitų įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas sąlygas ir procedūras gauti su patikrinimo tikslais susijusią ir visą patikrinimui atlikti būtiną bei reikalingą informaciją, duomenis, dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus;

34.2. gauti su patikrinimo tikslais susijusius žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamos energetikos įmonės veikla, reikalauti, kad jie atvyktų į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų;

34.3. gauti patikrinimui atlikti būtiną informaciją ir dokumentus, jų kopijas apie juridinių asmenų turtą ir pajamas, ūkines, finansines ir kitas operacijas iš valstybės ir savivaldybės institucijų, taip pat iš Lietuvos banko, komercinių bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, auditorių, kitų juridinių ir fizinių asmenų, nepaisant to, ar informacija laikoma konfidencialia, ar nelaikoma, gauti informaciją iš valstybės ar kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registrų ar duomenų bazių;

34.4. pagal patikrinimo medžiagą iš ekspertizės įstaigų gauti išvadas, jeigu patikrinimo medžiagos įvertinimui ar kitiems patikrinimo metu kilusiems klausimams išspręsti reikalingos specialiosios mokslo, technikos ar amato srities žinios;

34.5. patikrinimui atlikti pasitelkti specialistų ir ekspertų, jei reikia jų specialių žinių ar patirties;

34.6. sudaryti sutartis su audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurių paslaugomis Taryba naudosis atlikdama patikrinimą;

34.7. atlikdama patikrinimą, naudoti visą Tarybos turimą informaciją, įskaitant ir informaciją, gautą kitų patikrinimų metu;

34.8. naudotis kitomis įstatymų suteiktomis teisėmis.

35. Asmenys, susiję su tikrinamos energetikos įmonės veikla, į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų gali būti kviečiami, kai yra siekiama gauti patikrinimui būtiną faktinių duomenų, surinkti ir išsiaiškinti patikrinimui reikšmingą informaciją bei aplinkybes. Į Tarybos patalpas

atvykusių asmenų žodiniai paaiškinimai fiksuojami garso įrašu, kuris yra laikomas sudedamąja patikrinimo medžiagos dalimi. Reikalavimas atvykti į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų su jame nurodytais duomenimis, informacija ir (ar) aplinkybėmis, dėl kurių paaiškinimams duoti yra kviečiamas asmuo, išsiunčiamas asmeniui ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki atvykimo į Tarybą paskirtos datos.

36. Specialistas ir (ar) ekspertas negali būti pasitelktas ir (ar) teikti išvados, jei nustatoma bent viena iš Aprašo 42 punkte nurodytų aplinkybių. Jei pasitelkus specialistą ir (ar) ekspertą atlikti patikrinimą paaiškėja Aprašo 42 punkte nurodytos aplinkybės, tolesnių specialisto ir (ar) eksperto paslaugų atsisakoma, o tuo atveju, jeigu specialistas ir (ar) ekspertas jau yra pateikę savo išvadas – jomis nesivadovaujama.

37. Sutartys su audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, kurių paslaugomis Taryba naudosis atlikdama patikrinimą, sudaromos viešųjų pirkimų būdu teisės aktų nustatyta tvarka. Sutartys negali būti sudaromos su audito įmonėmis, kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis, jeigu nustatoma bent viena iš Aprašo 42 punkte nurodytų aplinkybių. Jei sudarius sutartį su audito įmone, kitu juridiniu ar fiziniu asmeniu paaiškėja Aprašo 42 punkte nurodytos aplinkybės, tolesnių audito įmonės, kito juridinio ar fizinio asmens paslaugų atsisakoma, o tuo atveju, jeigu audito įmonė kitas juridinis ar fizinis asmuo jau yra pateikę savo išvadas – jomis nesivadovaujama.

V SKYRIUS

TIKRINIMO KOMISIJOS NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

38. Tikrinimo komisijos vadovas ir nariai, atlikdami patikrinimus, vadovaujasi įstatymų bei Aprašo nuostatomis. Tikrinimo komisijos vadovas ir nariai, užtikrindami jiems pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą atliekant patikrinimus, turi šias teises, kurias įgyvendina Tarybos vardu:

38.1. nekliudomai įeiti į energetikos įmonių ir kitų juridinių asmenų naudojamas patalpas ar teritoriją ir atlikti patikrinimo veiksmus juridinių asmenų darbo metu, o ne darbo laiku – jeigu yra pagrįstų įtarimų, kad pažeidžiami įstatymai, šiuos veiksmus atlikti dalyvaujant juridinio asmens atstovui, patalpų, teritorijos savininkui ar jo įgaliotam atstovui. Į kitų juridinių asmenų naudojamas patalpas ar teritoriją Tikrinimo komisijos vadovas ir nariai, gali pateikti tik pateikę teismo išduotą leidimą arba gavę juridinio asmens sutikimą;

38.2. užfiksuoti faktines aplinkybes;

38.3. laikydamiesi įstatymų nustatytos tvarkos patikrinimo metu naudoti technines priemones;

38.4. pasitelkti Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose nurodytus asmenis patikrinimo veiksmams atlikti;

38.5. surašyti Tarybos nustatytos formos dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus ir pan.);

38.6. tikrinti asmenų tapatybę patvirtinančius dokumentus;

38.7. savo funkcijoms vykdyti teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkti teisėsaugos institucijas;

38.8. pateikti žodinius bei rašytinius su patikrinimo tikslais susijusius klausimus nuvykus į energetikos įmonės naudojamas patalpas ar teritoriją, taip pat į Tarybos patalpas duoti paaiškinimų atvykusiems asmenims.

39. Apie ketinimą atlikti Aprašo 38.1 papunktyje nurodytus veiksmus energetikos įmonė ar kitas juridinis asmuo informuojamas ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki pranešime nurodytos veiksmų atlikimo datos. Pranešime nurodoma, kokius patikrinimo veiksmus energetikos įmonių ar kitų juridinių asmenų naudojamose patalpose ar teritorijoje ketinama atlikti, nurodomi Tikrinimo komisijos nariai, Aprašo 34.5 ir (ar) 34.6 papunkčiuose nurodyti asmenys, kurie atliks patikrinimo veiksmus, veiksmų atlikimo data, preliminarus dokumentų sąrašas, kuriuos energetikos įmonė ar kitas juridinis asmuo turės pateikti, pateikiamas teismo išduotas leidimas (jei toks leidimas būtinas). Tuo atveju, jei Aprašo 38.1 papunktyje nurodytus veiksmus ketina atlikti asmenys, nurodyti Aprašo 34.5 ir (ar) 34.6 papunkčiuose, energetikos įmonę ar kitą juridinį asmenį informuoja nurodyti asmenys šiame punkte nustatyta tvarka. Atskiras informacinis pranešimas apie ketinimą atlikti

Aprašo 38.1 papunktyje nurodytus veiksmus gali būti nesiunčiamas, kai yra pagrįstų įtarimų, kad pažeidžiami įstatymai ir Aprašo 38.1 papunktyje nurodytus veiksmus ketinama atlikti juridinių asmenų ne darbo laiku.

40. Tikrinimo komisijos nariai, atlikdami patikrinimą, privalo:

40.1. vadovautis tikrinamų energetikos įmonių reguliuojamą veiklą reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais ir Aprašo nuostatomis;

40.2. surinkti patikrinimui būtiną informaciją apie tikrinamą energetikos įmonę;

40.3. išanalizuoti ir apibendrinti turimą informaciją;

40.4. susipažinti, įvertinti ir atsižvelgti į ankstesnių tikrinimų (jei tokių buvo) išvadas, jeigu jos yra susijusios su atliekamu patikrinimu;

40.5. vykdyti Tikrinimo komisijos vadovo nurodymus, susijusius su patikrinimu. Tikrinimo komisijos vadovo pavedimu atlikti papildomas, tikrinimo darbo plane nenumatytas, tačiau su patikrinimu susijusias užduotis;

40.6. būti objektyvūs ir sąžiningi, iš anksto viešai nevertinti atlikto patikrinimo rezultatų;

40.7. užtikrinti, kad patikrinimų medžiaga būtų saugiai laikoma;

40.8. saugoti tikrinamų energetikos įmonių ir kitų juridinių asmenų komercines paslaptis bei kitą energetikos įmonių, juridinių bei fizinių asmenų konfidencialią informaciją, kurią sužinojo patikrinimo metu. Asmenys, atskleidę šią informaciją, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

41. Tikrinimo komisijos vadovas:

41.1. vadovauja Tikrinimo komisijos darbui ir užtikrina, kad laiku ir kokybiškai būtų atliktos užduotys;

41.2. prireikus Tikrinimo komisijos nariams nustato konkrečias užduotis ir jų atlikimo terminus;

41.3. atstovauja Tikrinimo komisijai derinant iškilusius klausimus bei problemas su tikrinamų energetikos įmonių vadovais ar jų įgaliotais atstovais;

41.4. užtikrina patikrinimui reikalingos informacijos surinkimą;

41.5. užtikrina, kad visos patikrinimo išvados būtų motyvuotos ir pagrįstos;

41.6. nedelsdamas informuoja atitinkamą reguliuojamos energetikos veiklos sritį kuriojančią Tarybos narį ir Tarybos pirmininką, jei patikrinimo metu nustatomi galimi teisės aktų pažeidimai ar kiti reguliuojamos veiklos trūkumai, dėl kurių gali būti pažeidžiamos vartotojų teisės ar teisėti interesai arba kilti grėsmė tikrinamos energetikos įmonės reguliuojamai veiklai.

42. Tikrinimo komisijos vadovu ar nariu, atliekančiu patikrinimą, negali būti skiriamas asmuo, kuris:

42.1. yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais su tikrinamos energetikos įmonės vadovu, vyriausioju finansininku, valdybos nariais;

42.2. yra buvęs tikrinamos energetikos įmonės darbuotoju ir nuo darbo santykių pasibaigimo yra praėję mažiau nei vieni metai;

42.3. yra tikrinamos energetikos įmonės akcininkas;

42.4. yra veikiamas kitų sąlygų, galinčių turėti įtakos patikrinimo objektyvumui.

43. Jei paskyrus Tikrinimo komisijos vadovą ar narį atlikti patikrinimą paaiškėja Aprašo 42 punkte nurodytos aplinkybės, Tikrinimo komisijos vadovas ar narys privalo nusišalinti ir apie tai nedelsdamas raštu informuoti Tarybos pirmininką. Sprendimą dėl Tarybos darbuotojo nušalinimo nuo dalyvavimo energetikos įmonės reguliuojamos veiklos patikrinime priima Tarybos pirmininkas. Jei Tikrinimo komisijos vadovas ar narys pats nusišalina, Tarybos pirmininkas savo iniciatyva gali jį nušalinti nuo dalyvavimo energetikos įmonės reguliuojamos veiklos patikrinime.

VI SKYRIUS

TIKRINAMŲ ENERGETIKOS ĮMONIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

44. Tikrinama energetikos įmonė privalo:

44.1. paskirti įgaliotus atsakingus asmenis, kurie dalyvautų atliekant patikrinimą, būtų kompetentingi, turintys pakankamai žinių, susijusių su tikrinama energetikos įmonės veikla, ir bendradarbiautų su Tikrinimo komisijos nariais;

44.2. vykdyti Tarybos ir Tikrinimo komisijos narių teisėtus nurodymus ir netrukdyti jiems įgyvendinti įstatymais, Aprašu bei kitais teisės aktais suteiktų teisių;

44.3. pateikti Tarybai, Tikrinimo komisijai ir Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose nurodytiems asmenims visą su patikrinimo tikslais susijusią ir patikrinimui atlikti būtiną ir reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), jų kopijas ir išrašus, nepaisant to, ar prašoma informacija sudaro energetikos įmonės komercinę (gamybinę) paslaptį ar yra konfidenciali dėl kitų priežasčių;

44.4. sudaryti reikiamas sąlygas patikrinimui atlikti, kai patikrinimas atliekamas tikrinamos energetikos įmonės patalpose ar teritorijoje;

44.5. teikti žodinius ir rašytinius paaiškinimus, Tarybai pareikalavus, paaiškinimus duoti Tarybos patalpose.

45. Tikrinama energetikos įmonė turi teisę:

45.1. raštu ir (ar) žodžiu teikti, pastabas bei paaiškinimus dėl patikrinimo akte ir jo prieduose nurodytos informacijos;

45.2. informuoti Tarybą apie neteisėtus Tikrinimo komisijos vadovo ar Tikrinimo komisijos narių, ar Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose nurodytų asmenų veiksmus;

45.3. dalyvauti Tarybos posėdyje svarstant patikrinimo aktą;

45.4. teisės aktų nustatyta tvarka apskusti neteisėtus Tikrinimo komisijos vadovo ar narių, patikrinimui pasitelktų Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose nurodytų asmenų veiksmus Vilniaus apygardos administraciniam teismui;

45.5. teikti motyvuotą prašymą pratęsti dokumentų pateikimo Tarybai ar Aprašo 34.5 ir (ar) 34.6 papunkčiuose nurodytiems asmenims terminą;

45.6. po patikrinimo akto projekto surašymo susipažinti su patikrinimo medžiaga, išskyrus medžiagą, kuri yra valstybės, tarnybos, profesinės ar komercinės kitų ūkio subjektų paslaptis arba kurią atskleidus būtų pažeista fizinio asmens teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą, bei medžiagą, kuri Tarybos yra pripažinta konfidencialia, daryti išrašus, nuorašus, kopijas;

45.7. informuoti Tarybą apie Aprašo 42 punkte nurodytas aplinkybes, susijusias su Tikrinimo komisijos vadovu ar nariu, Tarybos pasitelktu specialistu ir (ar) ekspertu, audito įmone, kitu juridiniu ar fiziniu asmeniu, kurio paslaugomis Taryba naudojasi atlikdama patikrinimą.

46. Tikrinamos energetikos įmonės ir kitų juridinių asmenų skundai dėl Tikrinimo komisijos vadovo ar narių veiksmais padaryto tikrinamos energetikos įmonės teisių ir teisėtų interesų pažeidimo, nagrinėjami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

47. Tikrinamos energetikos įmonės atstovai, norėdami susipažinti su patikrinimo medžiaga, turi pateikti Tarybai prašymą, asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir įgaliojimą, patvirtinantį asmens teisę susipažinti su tikrinamos energetikos patikrinimo medžiaga.

48. Susipažįstantis su patikrinimo medžiaga asmuo privalo elgtis rūpestingai ir atsargiai. Draudžiama išsinešti medžiagą iš susipažinti skirtos patalpos, perduoti medžiagą susipažinti neįgaliotiems asmenims, lankstyti lapus, rašyti pastabas, braukyti, plėšyti ar kitaip gadinti patikrinimo medžiagos dokumentus.

49. Energetikos įmonė teikia Tikrinimo komisijai dokumentus, kuriuos privaloma rengti, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, taip pat kitą informaciją energetikos įmonės turima forma. Tikrinimo komisija negali reikalauti energetikos įmonės pateikti konkrečios prašomos formos duomenų ar dokumentų, jeigu jų rengimas nenumatytas teisės aktuose, tam reikėtų sukurti dokumentus ar informacijos rinkmenas ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis.

50. Taryba ir kiti priežiūrą atliekantys subjektai, vadovaudamiesi Verslą prižiūrinčių subjektų keitimosi verslo subjektų pateiktais dokumentais tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 340 „Dėl Verslą prižiūrinčių subjektų keitimosi verslo subjektų pateiktais dokumentais tvarkos aprašo patvirtinimo“, tarpusavyje

keičiasi jiems suteiktiems įgaliojimams įgyvendinti būtinais dokumentais ir kita informacija, kurią jiems yra pateikusi energetikos įmonė. Energetikos įmonė turi teisę neteikti Tarybai dokumentų, jeigu tuos pačius dokumentus ji yra pateikusi nors vienam priežiūrą atliekančiam subjektui. Atsisakydama pateikti dokumentus energetikos įmonė turi raštu nurodyti, kokiam priežiūrą atliekančiam subjektui šie dokumentai yra pateikti.

VII SKYRIUS

KITŲ ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

51. Asmenys, nurodyti Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose, turi Aprašo 34.1, 34.2, 34.7 ir 38.1 papunkčiuose nustatytas teises.

52. Asmenys, nurodyti Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose, privalo užtikrinti patikrinimo metu gautos konfidencialios informacijos konfidencialumą bei pasirašyti konfidencialumo įsipareigojimų pasižadėjimus. Asmenys, atskleidę konfidencialią informaciją, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

53. Kiti juridiniai asmenys patikrinimų metu turi teises ir pareigas, nustatytas Aprašo 44.2–44.5 ir 45.2 ir 45.4 papunkčiuose.

54. Kitas juridinis asmuo, gavęs Aprašo 39 punkte nurodytą pranešimą ir nesutinkantis, jog jo naudojamose patalpose ar teritorijoje būtų atliekami patikrinimo veiksmai, apie nesutikimą privalo informuoti Tarybą ne vėliau nei likus 3 darbo dienoms iki pranešime nurodytų veiksmų atlikimo termino.

55. Juridiniai ir fiziniai asmenys privalo tinkamai bendradarbiauti su Taryba, Tikrinimo komisija bei Aprašo 34.5 ir 34.6 papunkčiuose nurodytais asmenimis.

VIII SKYRIUS

PATIKRINIMO ATLIKIMAS IR REZULTATŲ ĮFORMINIMAS

56. Atlikdami patikrinimą, Tikrinimo komisijos nariai susipažįsta su Tarybos turima medžiaga ir informacija apie tikrinamą energetikos įmonę, su ankstesnių patikrinimų (jei tokių buvo) išvadomis, iš kitų valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ar įstaigų gautais dokumentais, kita informacija, susijusia su tikrinamos energetikos įmonės vykdoma reguliuojama veikla.

57. Tikrinimo komisija turi surinkti patikrinimui būtiną informaciją, susijusią su tikrinama sritimi.

58. Informacija apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėms, kitiems su patikrinimu nesusijusiems asmenims neteikiama tol, kol patikrinimas nėra baigtas, išskyrus atvejus, kai Taryba gali teikti informaciją apie atliekamo patikrinimo faktą, kai tai daroma ne Tarybos iniciatyva.

59. Patikrinimas įforminamas patikrinimo aktu, kurio projektą surašo Tikrinimo komisija.

60. Patikrinimo aktas kiekvienai tikrintai energetikos įmonei surašomas atskirai. Patikrinimo akte pateikiama informacija apie patikrinimo rezultatus pagal kiekvieną reguliuojamą sritį, kuri buvo tikrinta.

61. Patikrinimo akte nurodoma pagrindinė informacija apie tikrinamą energetikos įmonę, Tikrinimo komisijos sudėtis, patikrinimo tikslas, pradžia ir tikrinamasis laikotarpis (jeigu toks buvo), patikrinimo metu nustatytos aplinkybės, faktai, galimi teisės aktų, reglamentuojančių energetikos įmonių reguliuojamą veiklą, pažeidimai, tikrinamos energetikos įmonės reguliuojamos veiklos trūkumai, reguliuojamos veiklos vertinimas, kitos pastabos bei informacija. Metodinės pagalbos teikimo atveju, pagal Tarybos kompetenciją, pateikiamos konsultacinio pobūdžio išvados ar kitos prevencinio pobūdžio priemonės, padedančios energetikos įmonėms laikytis teisės aktų reikalavimų, poveikio priemonės taikant kaip *ultima ratio* priemonę.

62. Patikrinimo aktas turi būti surašomas tiksliai, aiškiai, suprantamai, visi teiginiai turi būti argumentuoti, pagrįsti dokumentų duomenimis, teisės aktų nuostatomis ir kita informacija. Tuo atveju, jeigu patikrinimo metu buvo gautos išvados iš ekspertizės įstaigų, pasitelkti Aprašo 34.5 ir

34.6 papunkčiuose nurodyti asmenys, prie patikrinimo akto pridedamos šių asmenų ar ekspertizės įstaigų pateiktos išvados, ataskaitos ar kt., išskyrus medžiagą, kuri yra valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė kitų ūkio subjektų paslaptis arba kurią atskleidus būtų pažeista fizinio asmens teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą, bei medžiagą, kuri Tarybos yra pripažinta konfidencialia. Jei reikia, prie jo gali būti pridedami priedai (Tikrinimo komisijos vadovo ar narių paaiškinimai, dokumentų kopijos ir kt.).

63. Patikrinimo akto projektas pateikiamas tikrinamai energetikos įmonei pastaboms ne vėliau kaip kitą darbo dieną po patikrinimo akto projekto surašymo.

64. Tikrinamai energetikos įmonei paprastai yra nustatomas ne trumpesnis nei 5 darbo dienų terminas nuo patikrinimo akto projekto gavimo dienos, per kurį tikrinama energetikos įmonė, susipažinusi su patikrinimo akto projektu, gali raštu pateikti paaiškinimus dėl patikrinimo rezultatų. Atsižvelgiant į patikrinimo akto projekto apimtį, gali būti nustatomas ir kitas terminas, kuris negali būti ilgesnis nei 20 darbo dienų. Esant motyvuotam tikrinamos energetikos įmonės prašymui, terminas paaiškinimų pateikimui gali būti pratęstas ne ilgesniam nei 10 darbo dienų terminui.

65. Tikrinimo komisija, atsižvelgdama į tikrinamos energetikos įmonės pastabas (jei tokių buvo), per 20 darbo dienų jas įvertina ir surašo patikrinimo aktą. Jeigu dėl pagrįstų priežasčių per šį terminą patikrinimo aktas negali būti surašytas, Tarybos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų. Apie patikrinimo akto surašymo termino pratęsimą tikrinama energetikos įmonė informuojama raštu.

66. Patikrinimo aktą pasirašo visi patikrinimą atlikę Tikrinimo komisijos nariai, išskyrus atvejus, kai Tikrinimo komisijos nariui dėl svarbių priežasčių to padaryti nėra objektyvios galimybės. Svarbiomis priežastimis laikoma Tikrinimo komisijos nario liga, atostogos, komandiruotė ar kitas užimtumas.

IX SKYRIUS

PATIKRINIMO AKTO SVARSTYMAS TARYBOS POSĖDYJE IR PATIKRINIMO REZULTATŲ ĮVERTINIMAS

67. Tikrinimo komisijos vadovo ir narių pasirašytas patikrinimo aktas arba Tikrinimo komisijos vadovo siūlymas Tarybai nutraukti patikrinimą Aprašo 33 punkte nurodytais atvejais teikiamas svarstyti Tarybos posėdyje Tarybos darbo reglamento nustatyta tvarka.

68. Taryba, posėdyje sprendama pateiktą klausimą, priima dėl jo sprendimą:

68.1. pritarti patikrinimo aktui;

68.2. pritarti patikrinimo aktui iš dalies;

68.3. nepritarti patikrinimo aktui;

68.4. pratęsti patikrinimą;

68.5. nutraukti patikrinimą.

69. Tarybos posėdyje, kurio metu svarstomas patikrinimo aktas, paaiškėjus naujoms aplinkybėms ar faktams, galintiems turėti įtakos energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimo rezultatams, Taryba gali nuspręsti pratęsti patikrinimą, siekiant, kad Tikrinimo komisija įvertintų naujai paaiškėjusias aplinkybes ar faktus.

70. Tarybos sprendimas pratęsti patikrinimą yra įforminamas ir patikrinimas atliekamas *mutatis mutandis*, taikant šio Aprašo nuostatas.

71. Energetikos įmonės patikrinimo pabaiga laikomas patikrinimo rezultatus įtvirtinančio Tarybos sprendimo priėmimas.

72. Apie Tarybos priimtą sprendimą, įtvirtinantį patikrinimo rezultatus, energetikos įmonė, prireikus – kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, taip pat kiti suinteresuoti asmenys informuojami Tarybos darbo reglamento nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

73. Nustačius reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimus, Taryba energetikos įmonei skiria sankcijas, vadovaudamasi Energetikos įstatymo 36 straipsnio nuostatomis ir Sankcijų skyrimo taisyklėmis, patvirtintomis Tarybos 2014 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. O3-44 „Dėl Sankcijų skyrimo taisyklių patvirtinimo“.

74. Energetikos įmonės turi teisę kreiptis dėl Tarybos korupcinio pobūdžio ar kitų teisės aktų reikalavimų neatitinkančių veikų į atitinkamus viešojo administravimo subjektus, Specialiųjų tyrimų tarnybą, kitas institucijas įstatymų nustatyta tvarka.

75. Tikrinimo komisijos vadovas ir nariai bei kiti asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

76. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę Aprašą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

77. Tarybos veikimas ar neveikimas, įgyvendinant Aprašo nuostatas, gali būti skundžiami teisės aktuose numatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-5](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-12, i. k. 2018-00507

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. O3-140 „Dėl Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-238](#), 2019-06-28, paskelbta TAR 2019-06-28, i. k. 2019-10553

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2014 m. gegužės 15 d. nutarimo Nr. O3-140 „Dėl Energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo